

Rotterdam K. 5

1. az dē kīpē en spērwer zi.n ze.in zē baŋ
 2. mē yrint is dē blumē ua.ter g.an ge.vē
 3. tegēvo.rdaX spīnē zē ale.nōX mar met mējines
 4. sprītē isvaar vē.rēk
 5. obdat sXip kre.gēzē bēsXimēlt bro.t
 6. dē timērman hēbē splīntēr īn zē vījēr
 7. dē sXipē liktē zē līpēnaf
 8. mdi fēbrik is ni.ks tē zi.n
 9. kūm (h)ir kīnt (ki.nt)
 10. kastēlain hēbi vi:r glazē bi:r vo:r ūns || glāsis ||
 ēm pīnt (arch.) || vādē'neplā.zē
 11. vīljē tve kilo kērsē tōe.yšbrēzē
 12. zē hēbē met zē vē-iwē dri liter vē.in opXēdrūnē
 13. hē.i dře.igdē nar mē.i medējnāpēl
 14. kepžēr kni gēzi.n
 15. yastēnavumt vi:rēzē hīr ni.t
 16. ik bēm ble.i dādēk met han ni.t bēn megēga.n
 17. ik hēbet ni.t Xēda.n ho:r vri.nt
 18. vi hēpet Xēda.n - hē.i di dēr ankumt
 19. ū spin - spīnraX - ra.Xbul
 20. pē.t - mā(t)s - baŋ - iplēpi.psak (*benauwd alleen voor : zonder adem*) - ūn zē rats - vē-ilānt - opēt
 lānt - padēstu.lē - hēX - kīkēr - vīlēr - sXunlapēr
 - ko.lui-tjē
 21. di ke.rēl ma.ktē dē hele ve.rēlt anēt feXtē
 22. ksaljē kra.le ge.r.vē
 23. sñelānt la vel o.uwē sXē.i.pē slo.rupē
 24. hē.i hēpēs ēm be.t Xēkre.gē || of Xēhat
 25. ge.f mē tve.r.i bre.t.jē ster.nē - bre.t.jēr - dē
 bre.stē
 26. da stambe.lt sta.tēr nit me.r
 27. di ke.rēl hē.bē he.rēle.r.iwē
 28. dē dō.vēl ūn i.m dē he.mēl gēble.r.vē
 29. dē sXolkindērē ze.in metē me.stēr na.r ze.i
 gēve.ist
 30. kantēX ni kumē e.rīkla.r bē.n
 31. slēberē - of slā.rēpē dun dē be.stē || me.l || le.r.in
 kukē
 32. hē.i kanit na.r zē vē.rk vant hē.i hēpet an zē ke.l
 33. ste.k ezenste.l andi bezēm
 34. ne.i mēdē kegēls vōrt hīr ni. me.r gēspe.lt
 35. he.i ik hēpējē al tve.i ke.rēr gērupē
 36. di pe.r is ni rē.ip - dēr zit nōX en vītē pt m
 37. zē ze.in na.rēt lānt
 38. zē hēpēme.irs Xēhēpē zēj gē.lt op tē ma.kē
 39. hē.i zalēt no.rit fer sXupē
 40. zē hēb dē helefandēr mēlek fēlo.rē
 41. dē man mu(t) sē fra.u bēsXērēmē
 42. m dē sXeldē zwēmēn is Xēva.rlēk
 43. hē.i hēp fe.lpra.ts umdati sterk is
 44. vē.i muto dē hē.left hēbē sñali dē ãndērē hē.left
 45. hē.lepēs efē da bat opti.lē
 46. ūnzē mētsela.r isovet az ba.gēr
 47. zē sprījēn umētferst for en vēdēsXap
 48. dē bo.umkuekēr zal dē bo.r.um mētē
 49. dutra.m nūgēfēdīXt
 50. dē klok Xat lō.yē vor dē uXēndi.nst (*prot.*) -
 vruXmis (r. k.)
51. sprē.i - kīkerdril - vēsprē.ijē - cēytsprē.ijē -
 cēytbērē.ijē - kla.rma..kē - mest etc. niet gebr. -
 ēm bo.tērum sme.re
 52. di vruuw hēptēr ha.r la.tēn afknipe
 53. zēn va.dēr hēpēm ze.s ja.r na.r sXolate gan
 54. ik radēnēm et af um zo. la.t lujs et va.tēr tē gan
 55. vaars niet gebr. || va.l : verschoten kleur ||
 datsijē nit fel m de ?umtrāk - of umge.vīj
 56. kēlēs pōtē bēnē ni yēl vārt || Keulse bruine
 potten ; grijs met blauwe bloemen : boterpotten
 57. ovenpaal niet bekend || dē sXup sta.tēr bē.i dē
 o.rivē || dē ha.rt (*moderne vulkachel*)
 58. rīma.rt izet nōX tē kō.ut um tē ka.tē - of bale
 (kaatsen niet gebr.)
 59. di ka.rs ge.ft hēlder li.Xt
 60. hē.i trākēt pa.rt anzen sta.rt
 61. vrugēr kwamē jāli hīr i.dēr ja.r na. dē kerēmēs
 62. dē patēr ze.i dat ūnzē live hē.r vulma.kt is
 (zeldz.)
 63. jē zag - of zag mē vēl ma jē ze.i niks tegē mē
 64. dē zvā.lyē kumē go.uw traX
 65. ga jē ni ka.tte vandaX
 66. lastē ze.i o.k XraX ka.s
 67. sē mo.r.utēr is kēpot - hē.i he.ft pane
 68. tuas fandaX wō.rēm en tīsēzaXtē avert
 69. dat junjetjē lo.pt op blo.r.utē po.rutē (*plat*) of
 vute || kakis ||
 70. dēr zit en sXē.rēr m di ka.n
 71. ik vāuw datepōst ēm bri.f bra.Xt
 72. khēpē.in amēn hart
 73. ka.n met Xēndwarzdrē.iwerz umga.n
 74. na sXafte.it spanē vēt pa.rt fo.r dē niwē ka..r
 75. kēbēm betjē ko.rts - al dē hele ?ōXent
 76. dē zo.n van dē ko..nij ūz ok sulda.t Xēwe.st
 77. vētjē.i bit va.r en va.gēma.kēr vo.runt - of vētjē
 ge.n wagēma.kēr tē vo.r.unē || ēm bo.r.ug - ēm
 pē.il ēm bo.r.ug ||
 78. di ro.r.uze hēbē lārē do.rēns
 79. kXelō.r.uver ni.ks fan
 80. tkīntjē vās do.ut yo.rzēt kūndē do.r.upē
 81. ūzē o.rē ūzē ūzē o.gē lo.upē
 82. dēr dōXtērtjē is mēdēmantjē na.rētbus Xēga.n
 um bra.mē tē plākē
 83. dērrzentre. van di ladēr
 84. hē.i zētē ūzē strōt o.upē
 85. dē mēnse de.dēnēt ni.ts anders dān um dēran tē
 vērdi.ne
 86. kēpēn dro.ugē ke.il
 87. di. vēX lo.up um - etrēn umvēX
 88. ikēX fo.r dē klē.inē en trumēltjē
 89. dē bēk is Xēstikt mēj kurst
 90. ūzē li.tjē vas kōrt ma.r gu.t
 91. mēdē sXā.dyw izet et lē.kērst
 92. en sXātēr mut Xu.t kēnē sXi.tē
 93. du.kēs na.r mē hu.t
 94. kve.t ni.t va.rēkēmut Xa.n ūkē
 95. ūzē kule kēlēr is Xut fo.r et bīr
 96. ik mū.s ūsēblu.drijkē um antestērēkē
 97. ūzē mū.s e.r.s et fur mēdestal krē.jē
 98. mēbru.r vas mu.j

99. də mægbu:r həpə gro.u:tə və-.ik
 100. di. 'ka.rəmələk iz dan en zy:r - sty:rəm tərəX
 101. və za.u:wə di pət mən y:r kənə ȳ:le
 102. dər valt niks ȳ:bəm an tə mərəkə
 103. ha.i kum no.jt ȳ:məny.t tə lə.t
 104. m itali:jə zə-in vy.rspu.gəndə bərgə || spu.gə =
 spuwen, overgeven ||
 105. dərəfjə da.rəp tə da.u:wə
 106. m o.uvərsXi. həbəzə ȳ:stəlk van də brəXəva.re
 107. jə mutəz na.r ūns fər.lə kumə kə-.ikə
 108. hə-i is fun dəha.Xəkumə medən ho.p Xəlt - of
 hə-i həpən flıjkə ti.t məXəlt
 109. di. dər is fam bə.kəha.ut
 110. əngətra.uwdə vra.uw mət kənə na.jə
 111. kəp hir gras Xəza.jt ma.r ətvas Xə.n gutsa.t
 112. də bra.uwər zəgdədət nəX tə dyr iz um tə
 ba.u:wə
 113. bakə - ig bak - jə-i bak - hə-i bak - bakti. - və-i
 bakə - ig baktə - jə-i - hə-i - və-i - və-i həbə
 gəbəkə
 114. bi.jə - ig bi.t - jə-i - hə-i - və-i bi.jə - bi.jə və-i -
 ig bo.u:t - kəpXəbo.u:jə
 115. hə-i is klə-in ma:r fər.in
 116. hir əbdəmart kəjnə ȳ:i.jərə krə-.igə
 117. hə-i həp Xəsəgdati. ȳ:mə zal deyke
 118. ȳ:t dīnsme-.iʃə zə-i datı gəle-.ik hat
 119. dər va.rə və-.if prə-.ize
 120. undər di ȳ-ik lıXə ve.l ȳ-ikəls
121. tua.tər ko.ug da.lək - of da.leko.uk et va.tər
 122. to.u:j iz nəXrun
 123. ma..jenæ.zə ma.kəzə mədə do.jər van ən ȳ-.i
 124. da bo.umpi zal da.r mujlək kənə gru.jə
 125. də pəsto:r hep Xujə və-.in
 126. ūns a.u:wə həc.ş ȳ:zafXəbrənt
 127. də mələk spət cətə œ.jər van də ku.
 128. də kəstər ləyt - tve.j krə.yse
 129. də hantsva.tə bəygə do.ur et Xəwigdo:ur
 130. də tvei dəysərs kvamə na bəc.ytə
 131. zə həbən ȳ:m buntəm bla.uw gəsla.Xə ||
 rutXəsla.Xə (sterker) ||
 132. də sy ȳ:zədən
 133. də sni.w ligdik
 134. ȳ:t is ȳ:m po.us Xəle.jə dadıkjə gəzi.n hep
 135. ni.whəlevu.t vərdny. ȳ:he.lə ni.we stat
 136. du.n - ig du.wət - jə-i du.wət - hə-i - və.i - of və
 dunet - jəli - zə-i - ȳ:k de.jət - jə - ha.i - və-i
 de.jenət - jəli - zə.i - de.jıgdat - de.itijət ma.r -
 de.ijə zə-jət ma.r
 137. do.upə - do.upjərək - do.upfunt - də sulda.tə
 138. dursə - hə.i durst - hə.i durstə - hə.i hep Xədurst
 139. bmdə - ig bmt - jə bmt - hei bmt - və bmdə -
 jəli bmdə - zə bmdə - bmti - bunti - ig hep
 Xəbundə
 140. —
 141. ni.we ma.s - ma.s'ha.və - 'ko.unmjscha.və -
 mərwe.idə ha.və

De naam van de stad in haar eigen dialekt : rötərdam

De inwoners heten : rötərdamərs

Hun bijnaam is : rötərdamsə pətəsXə-.itərs (bij de boeren gezegd) ; de stad heet 'rötjeknar

Het aantal inwoners was 646.248 volgens de volkstelling van 1947 ; 729.030 volgens die van 1960.

Taaltoestand : De voornaamste wijken zijn : katəndrəXt (ook wel : də ka.p) (daar wordt „goed” Rotterdams gesproken) - (əut)delfsha.və - bərəXpuldər - blə-.idərəp - over'mas (Linker Maasoever, heet tegenwoordig : zəc.yt). De meeste Rotterdammers spreken Rotterdams. Vooral arbeiders : haven, Ford (auto’s), koffie en thee, margarine ; scheepswerven. Veel arbeiders werken buiten de stad, anderen komen ook van elders in R. werken.

Zegslieden : 1. Tiele, Jacobus ; 44 jr. ; drukker ; geb. te R. ; altijd hier gew. ; V. geb. op Delfshaven, woonde steeds aldaar ; M. geb. te Piershil ; spreekt meest Rotterdams, waar nodig besch.

2. Broeder, Maria Elisabeth ; 44 jr. ; huisvrouw ; echtgenote van 1 ; geb. te R., altijd hier gewoond ; V. van R., M. van R. ; spr. meest Rotterdams.

3. Tiele, Jacobus, jr. ; 13 jr. ; scholier ; geb. te R., altijd hier gewoond ; zoon van 1 en 2.

Opm. Zegsvrouw 2 brouwt, doordat zij, naar haar zeggen, geen r kon leren spreken. Zij werd op school daarom uitgelachen. Tijdens de opneming kwam ik tot het inzicht dat er zegslieden denkbaar zouden zijn geweest die „ongerept” Rotterdams spreken dan mijn proefpersonen. Zoals die is, geeft de opneming echter wel een beeld van de taal van heel veel inwoners der Maasstad.